

(12: 2013). ماهیت پرابهام کمک‌های خارجی چین سبب شده است که ناظران عمدتاً منتقد غربی، چین را به‌عنوان یک «کمک دهندهٔ یاغی»^۱ توصیف کنند. به گفتهٔ این ناظران دولت پکن در پوشش این کمک‌ها از طرح‌های سرهم‌بندی شده و به‌درد نخور در کشورهای غیردموکراتیک حمایت مالی می‌کند (Morphy, 2017).

۳-۳-۵. پیوند میان کمک خارجی و تجارت دوجانبه

برخی مطالعات اولیه نشان داده‌اند که کمک خارجی سبب افزایش فراوان تجارت میان دو کشور پرداخت کننده و دریافت کننده شده است، در حالی که مطالعات جدیدتر نتوانسته‌اند جهت یا اندازهٔ این پیوند را مشخص کنند (Wolf, 2013: 8). کمک خارجی ایالات متحده به دیگر کشورها، نقش مهمی در ایجاد فضای مساعد بین‌المللی برای واشنگتن ایفا کرده و همچنین به تقویت صادرات کالاهای آمریکا و قدرت بین‌المللی آن نیز مساعدت رسانده است. مطالعات تجربی نشان داده است که صادرات آمریکا به کشورهای در حال توسعه پیوند مثبتی با کمک‌های دوجانبه این کشور داشته است. در عین حال صادرات کشورهای دریافت کنندهٔ کمک با کمک‌های دریافتی بیشتر نشده است (Nowak-Lehmann et al, 2013).

با عنایت به ویژگی‌های خاص کمک‌های خارجی چین باید خاطر نشان کرد که در الگوی چینی کمک خارجی، پیوند بیشتری میان کمک و تجارت خارجی وجود دارد؛ چراکه در الگوی رایج کمک خارجی چین، شرط خرید ۵۰ درصدی از کشور مبدأ کمک‌ها، ذکر شده است (Wolf, 2013: 9). مقام‌های چین به‌طور رسمی استفاده از کمک خارجی به‌عنوان ابزاری برای تقویت فعالیت برون‌مرزی شرکت‌های چینی و تقویت توان صادراتی این کشور را تأیید کرده‌اند. «زو هونگ جی»^۲، معاون اگزیم بانک چین، در این باره خاطر نشان کرده که «ما نیازمند گسترش بخشیدن به دامنهٔ وام‌های امتیازی و ترغیب فعال شرکت‌های توانمند و معتبر چین در اجرای برنامه‌های این وام‌ها هستیم. به منظور خدمت به دیپلماسی سیاسی و

1. Rouge donor

2. Zhu Hongji